

La regenza nominescha ina nova cumissiun d'integraziun

Il chantun Grischun rinforza sias stentas a favur da l'integraziun da la populaziun estra. La regenza grischuna ha nominà ina nova cumissiun d'integraziun. Il gremi professional cun ina vasta basa consista da 16 commembras e commembers e duai sustegnair il post spezialisà per l'integraziun sco er cussegliar la regenza.

L'obligaziun da la confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas da promover l'integraziun da la populaziun estra ha per consequenza che l'integraziun daventa ina incumbensa da l'entira societad e dal stadi. En il chantun Grischun fixescha la regenza ils secturs da promoziun e la direcziun strategica da la promoziun chantunala da l'integraziun. Per quest intent ha ella nominà ina nova cumissiun d'integraziun. Sco gremi professional ademplescha la cumissiun – sut la direcziun da l'incumbensada chantunala d'integraziun – ina funcziun consultativa pertutgant ils temas relevants per l'integraziun e cooperescha per metter prioritads als champs d'acziun ed als accents da la promoziun chantunala da l'integraziun. Ultra da quai procuran las commembras ed ils commembers da la cumissiun ch'ils interess da la promoziun da l'integraziun vegnian communitgads en lur secturs ed introduceschan uschia ina vista exteriura professionala e fundada en la lavur chantunala d'integraziun.

Cumissiun cun ina vasta basa

Per ademplir questas incumbensas ha la regenza nominà ina cumissiun cun ina vasta basa che sa cumpona da represchentantas e da represchentants da las vischnancas e da las regiuns, da l'economia e dal sector da la lavur, da las baselgias chantunalas, da federaziuns, d'uniuns e d'instituziuns. Tut questas instanzas èn activas en il sector da l'integraziun. Areguard la cumposiziun persunala ha ella fatg atenziun d'avair ina represchentanza paritetica equilibrada ed adequata concernent las regiuns e las linguas sco er ina represchentanza estra adattada al chantun.

En la cumissiun d'integraziun èn vegnidas elegidas las suandantas 16 commembras e commembers:

- Rolf Bless, Travail Suisse
- Ladina Campell, persunas d'instrucziun dal Grischun
- Roland Clemen, manader dal servetsch social, vischnanca da Tavau
- Felix Dietrich, uniun grischuna da las hotelieras e dals hoteliers
- dr. med. Urs Fischer, uniun grischuna da medias e da medis
- Theo Haas, uniun vischnancas burgaisas dal Grischun
- Hanim Kurt, pedagoga sociala ed interpreta, citad da Cuir
- Veronika Maier, Caritas dal Grischun
- Marijan Marijanovic, biblioteca interculturala
- Anabel Marujo, cumissiun da geniturs portugais a Tavau
- Nicola Passini, chanzlist communal, vischnanca da Puschlav
- Franziska Rammig, centrala grischuna da dunnas
- Elisabeth Schnellmann, cussegliera communal, presidenta dal cussegl da scola da Tusaun
- Thangarajah Sivalingam, uniun da Tamils e da Tamils a Cuir
- Daniela Troxler, baselgia chantunala evangelica-refurmada dal Grischun
- reverenda Thomas Widmer, vischnancas turisticas dal Grischun (San Murezzan, Silvaplana, Segl, Zuoz, Schlarigna, Claustra, Vaz, Flem, Arosa, Val S. Pieder e Samedan)

Promoziun da l'integraziun en il chantun Grischun

Cun la lescha introductiva tar la legislaziun davart las persunas estras e davart ils fatgs d'asil, ch'è entrada en vigur il 1. d'avust 2009, è vegnida stgaffida la basa legala necessaria per l'integraziun da persunas estras en il chantun Grischun. La promoziun da l'integraziun

Communicaziun da la regenza, chanzlia chantunala dal Grischun, 7000 Cuir

vegn chapida là sco incumbensa interdisciplinara ch'è tant chaussa da la confederaziun, dal chantun sco er da las vischnancas e ch'è orientada al princip "promover e pretender". La lescha introductiva regla plinavant la cumpetenzza per la promoziun da l'integraziun en il rom da las structurass regularas. Per mesiras specificas che servan a promover l'integraziun pon il chantun e las vischnancas pajar contribuziuns finanzialas.

Il chantun e las vischnancas èn responsabels per la realisaziun sco er per la coordinaziun da la promoziun chantunala da l'integraziun. Per ademplir las numerusas incumbensas ch'èn cumbinadas cun quai, è vegnì creà – il 1. d'avust 2009 sut la direcziun da l'incumbensada chantunala d'integraziun – il post spezialisà per l'integraziun. La finamira da quest post è da promover activamain l'integraziun, d'infurmar en moda adequata las persunas estras davart lur cundiziuns da viver e da lavurar en Svizra, da garantir la colliaziun e la coordinaziun tranter las acturas ed ils acturs sco er tranter las purtadras ed ils purtaders da projects ch'èn relevants per l'integraziun sco er da collavurar cun las vischnancas.

Bilantscha per l'onn 2009

In'emprima bilantscha da las activitads dal post spezialisà per l'integraziun per l'onn 2009 dat il suandant resultat:

- En il rom da la promoziun da l'integraziun da la populaziun estra èn vegnids permiss en tut 27 projects d'integraziun. 600 persunas èn sa participadas a quests projects. 16 projects èn stads projects da lingua e da furmaziun, sco p.ex. ils curs d'alfabetisaziun, ils curs da lingua facilis, ils curs d'integraziun, las purschidas per la furmaziun da geniturs, la promoziun linguistica tempriva per uffants en la vegliadetgna prescolara, ed han gì circa 270 participantas e participants. Tar ils 11 ulteriurs projects sa tracta da purschidas sco p.ex. l'agid per far pensums che vegn purschì ad uffants da lingua estra en la scola primara, la cofinanziaziun dal post d'intermediaziun d'interpretas e d'interprets en il chantun, las pussaivladads da sa scuntrar per promover l'integraziun sociala. Da questas purschidas han profità circa 330 persunas.
- En il sector per promover l'integraziun da fugitivas e da fugitivs renconuschids sco er da persunas admessas provisoricamain èn sa participadas circa 140 persunas als curs d'infurmaziun e da lingua. Quasi ina dunsaina da persunas che ha enconuschientschas linguisticas suffizientas è vegnida integrada – en vista ad ina lavur da gudogn – en las mesiras existentas per il martgà da lavur da l'uffizi per industria, mastergn e lavur (UCIML).

Per l'onn 2010 prevesa il chantun d'extender la paletta da las purschidas da mesiras per promover l'integraziun en ulteriuras regions dal chantun, e quai tenor ils basegns. Uschia han lieu quest onn per l'emprima giada a Mesauc, en Engiadina ed a Tavau curs da lingua facilis che vegnan subvenziunads. In ulterior accent è la collavuraziun cun las vischnancas e cun las organisaziuns da persunas estras sco er la participaziun da quellas a la lavur chantunala d'integraziun. Ultra da quai vegn dada ina gronda impurtanza a l'intermediaziun da las emprimas infurmaziuns per las persunas che sa tiran natiers da nov. En quest context vegn elavurada ina pagina d'internet chantunala per l'integraziun ed i vegn ponderà da crear in center da cumpetenzza per l'integraziun.

Infurmaziuns:

- cussegliera guvernativa Barbara Janom Steiner, scheffa dal departament da giustia, segirezza e sanadad, tel. 081 257 25 01
- Patricia Ganter Sonderegger, incumbensada d'integraziun, uffizi da fatgs da polizia e da dretg civil, tel. 081 257 36 81

Gremi: regenza

Funtauna: rg chanzlia chantunala dal Grischun

Data: 24-03-2010